

PROVINCIERAAD VAN ANTWERPEN
Vergadering van 26 oktober 2023
Verslag van de deputatie

Bevoegd deputatielid: Luk Lemmens

Telefoon: 03 240 52 65

Agenda nr. 1/1

Provinciaal Beleidsplan Ruimte Antwerpen. Definitieve vaststelling. Goedkeuring.

Besluit goedgekeurd in de raad van 26 oktober 2023

1. Bevoegdheid

Art. 43 § 2, 10° van het provinciedecreet bepaalt de bevoegdheid van de provincieraad: beslissingen die de wet, het decreet of het uitvoeringsbesluit uitdrukkelijk aan de provincieraad voorbehoudt.

Meer specifiek bepaalt de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening (VCRO):

Artikel 2.1.1, § 2 VCRO: Er worden ruimtelijke beleidsplannen opgemaakt op de volgende niveaus:

[...]

2° door een provincie voor het grondgebied van de provincie: het provinciaal beleidsplan ruimte;

En artikel 2.1.8.§2, eerste lid VCRO:

De opmaak van een provinciaal beleidsplan ruimte omvat minstens volgende stappen:

[...]

4° een voorlopige vaststelling en een definitieve vaststelling door de provincieraad.

Tot slot bepaalt artikel 2.1.8, §2, tweede lid VCRO: Bij de definitieve vaststelling van beleidskaders kan de provincieraad onderdelen van gemeentelijke beleidskaders omschrijven of aanduiden die niet meer geldig zijn.

Na de definitieve vaststelling wordt het definitief vastgestelde beleidsplan onmiddellijk bezorgd aan de Vlaamse Regering.

De Vlaamse Regering beschikt hierna over een termijn van 45 dagen om een voorbehoud te maken bij bepaalde opties uit het beleidsplan. Binnen 60 dagen na het verstrijken van de voorbehoudstermijn publiceert de deputatie het beleidsplan in het Belgisch Staatsblad. Het beleidsplan treedt in werking 14 dagen na de bekendmaking ervan in het Belgisch Staatsblad. De deputatie stuurt een afschrift van haar beleidsplan naar elke gemeente, waar die documenten kunnen worden ingezien.

Het plan-MER werd opgemaakt overeenkomstig Titel IV, Hoofdstuk 2 van het Decreet Algemene Bepalingen Milieubeleid d.d. 5 april 1995.

2. Juridische context

Het decreet van 8 december 2017 houdende wijziging van diverse bepalingen inzake ruimtelijke ordening, milieu en omgeving, zoals gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad van 20 december 2017, inzonderheid artikelen 23 en 237.

De Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening, zoals gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad van 20 augustus 2009, meer bepaald de artikelen 2.1.1 tot 2.1.4 betreffende de algemene bepalingen voor ruimtelijke beleidsplannen en artikelen 2.1.8 tot 2.1.10 betreffende het provinciaal beleidsplan ruimte.

Het decreet houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid van 5 april 1995 (met wijzigingen), kortweg MER-decreet genoemd.

Het besluit van de Vlaamse regering van 30 maart 2018 tot bepaling van nadere regels voor de opmaak, de vaststelling en de herziening van ruimtelijke beleidsplannen en tot wijziging van diverse besluiten van de Vlaamse regering in het kader van de regeling van de ruimtelijke beleidsplanning, zoals gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad van 25 april 2018, inzonderheid artikelen 19 tot 30.

Het besluit van de Vlaamse regering van 12 oktober 2007 betreffende de milieueffectrapportage over plannen en programma's.

3. Feitelijke context en verantwoording

Procesverloop

De juridische bepalingen m.b.t. de ruimtelijke beleidsplanning zijn sinds 5 mei 2018 in werking getreden.

Met de modernisering van de ruimtelijke beleidsplanning werd het ruimtelijk beleidsplan als planfiguur ingevoerd als opvolger van het ruimtelijk structuurplan. Het Provinciaal Beleidsplan Ruimte Antwerpen zal, eens het definitief is vastgesteld, het Ruimtelijk Structuurplan Provincie Antwerpen vervangen. In latere fasen kan het Beleidsplan Ruimte worden aangevuld door de vaststelling van aanvullende beleidskaders die vervolgens integraal deel uitmaken van het ruimtelijk beleidsplan. De strategische visie kan geheel of gedeeltelijk herzien worden. Beleidskaders kunnen opgeheven of herzien worden.

Op 24 januari 2019 nam de provincieraad de startbeslissing voor de opmaak van het Provinciaal Beleidsplan Ruimte Antwerpen.

Op 23 mei 2019 keurde de provincieraad de conceptnota goed die bestaat uit de strategische visie en 3 beleidskaders.

Van 20 augustus 2019 tot en met 18 oktober 2019 liep de publieke raadpleging over de conceptnota en kon iedereen er zijn mening over geven. In dezelfde periode vroegen we ook het advies van elk gemeentebestuur in onze provincie, het Vlaamse departement Omgeving en de Procoro (de Provinciale Commissie voor Ruimtelijke Ordening). Tijdens de publieke raadpleging en adviesronde ontvingen we 113 reacties.

Voor het Provinciaal Beleidsplan Ruimte Antwerpen worden ook de mogelijke milieueffecten onderzocht. Op 9 januari 2020 verklaarde het team MER de kennisgevingsnota volledig. De kennisgevingsnota werd ter inzage gelegd van

3 februari 2020 tot en met 1 mei 2020¹. Het team MER maakte op 31 augustus 2020 de richtlijnen voor het plan-MER op.

Op 10 juni 2021 nam de deputatie kennis van de inhoud van het voorontwerp Provinciaal Beleidsplan Ruimte Antwerpen en gaf ze goedkeuring om de adviesronde over het voorontwerp op te starten en in overleg te gaan met de gemeentebesturen, het departement Omgeving en de Procoro.

Deze adviesronde vond plaats van 22 september 2021 tot en met 30 november 2021. Tijdens deze adviesronde ontving de deputatie 54 adviezen.

Op 27 oktober 2022 stelde de provincieraad het Provinciaal Beleidsplan Ruimte Antwerpen voorlopig vast. Daarnaast ging de provincieraad akkoord om de voorgestelde onderdelen van gemeentelijke ruimtelijke structuurplannen aan te duiden als 'niet meer geldig' en het advies hierover in te winnen bij de betrokken gemeenteraden. Tot slot nam de provincieraad kennis van het ontwerp plan-MER en werden de adviesinstanties hierover aangeschreven.

Het openbaar onderzoek liep van 16 december 2022 tot en met 15 maart 2023 waarin verschillende infomarkten georganiseerd werden. Tijdens dit openbaar onderzoek kon iedereen zijn reactie aan de deputatie bezorgen over het ontwerp Beleidsplan Ruimte en het ontwerp plan-MER.

Op 20 april 2023 besloot de deputatie om de termijn voor het uitbrengen van een verslag aan de procoro over het openbaar onderzoek te verlengen met 60 dagen, conform art 28, §2, tweede lid van het uitvoeringsbesluit dd. 30/03/2018.

Op 11 mei 2023 heeft de deputatie de reacties, die tijdens het openbaar onderzoek ingediend werden, gebundeld en gaf ze opdracht om verslag uit te brengen bij de provinciale commissie voor ruimtelijke ordening (procoro).

Op 26 juni 2023 bracht de procoro zijn advies uit over het ontwerp van Provinciaal Beleidsplan Ruimte Antwerpen en plan-MER en het gevolg dat het best gegeven kan worden aan de reacties uit het openbaar onderzoek.

Provinciaal Beleidsplan Ruimte Antwerpen

Inhoud

In het Provinciaal Beleidsplan Ruimte Antwerpen (PBRA) wil de provincie Antwerpen een antwoord geven op de vraag: 'Hoe gaan we om met evoluties als klimaatwijziging of technologische ontwikkelingen zodat we ook in 2050 nog voldoende ruimte hebben om te wonen, te werken en te leven, maar ook voor wateropvang, bossen en voedselproductie?'

Het Provinciaal Beleidsplan Ruimte Antwerpen bevat de visie op de ruimtelijke ontwikkeling in de provincie Antwerpen voor de lange en middellange termijn. Conform art. 2.1.1, §1 van de VCRO bestaat een ruimtelijk beleidsplan uit een strategische visie (lange termijnvisie) en een set van beleidskaders (middellange termijnvisie, operationeel van aard) die samen het kader aangeven voor de gewenste ruimtelijke ontwikkeling.

Het Provinciaal Beleidsplan Ruimte Antwerpen bevat een strategische visie en drie beleidskaders:

- De strategische visie is de lange termijn visie (stabiel robuust onderdeel) en bestaat uit 4 principes en 7 strategieën voor het provinciaal ruimtelijk

¹ Conform artikel 13 van het noodbesluit van vrijdag 27 maart 2020 werd de ter inzage legging opgeschort van 27 maart 2020 tot en met 24 april 2020.

beleid. Ze beschrijft de algemene ambitie, het huidige gebruik van de ruimte en de manier waarop we de visie als provincie willen aanpakken.

- In het beleidskader 'Sterke netwerken: ruimte en mobiliteit' maakt de provincie Antwerpen de koppeling tussen ruimte en mobiliteit zodat de verbindingen tussen verschillende plekken maximaal bewaard en versterkt worden en deze kunnen functioneren als sterke netwerken. Op bovenlokale schaal wordt gekeken naar waar (hoog)dynamische functies zoals wonen, economische activiteiten en voorzieningen zich kunnen ontwikkelen. Hierbij zijn zowel de samenhang tussen plekken, alsook de positie van een plek in zijn netwerk van belang. Een belangrijke factor daarbij is mobiliteit: een goede ontsluiting bepaalt mee de draagkracht van een plek.

Om het beleidskader te ondersteunen en een meer praktische toepassing te geven, werkt de provincie onderstaande beleidskeuzes verder uit in instrumenten en acties, onder meer:

- Gebruik van het ruimtemodel en de ruimtekompassen als objectieve weergave van tal van data in de provinciale projecten en processen en om afwegingen en keuzes in het ruimtelijk beleid te maken.
 - Bepaling van criteria voor potentiële locaties voor nieuwe hoogdynamische functies, zowel voor goederen als voor personenvervoer. We maken hierbij onderscheid naar schaal. Als provincie leggen we ons toe op regionale en interregionale ruimtelijke multimodale knopen voor personenvervoer en goederenvervoer.
- Het beleidskader 'Levendige kernen' gaat over kwalitatieve, multifunctionele dorps- en stadskernen. We kiezen ervoor om alle kernen levendig te houden en in te zetten op kernversterking. In het beleidskader zetten we in op een aantal aspecten voor kernversterking: klimaatbestendigheid, kwaliteit en verweving van functies in kernen. We willen geen kernen afbouwen en kiezen voor een beleid op maat van elke kern.

Daarnaast zijn ook diverse bovenlokale uitdagingen uitgewerkt in het beleidskader: detailhandel, bedrijvigheid, huishoudenstransitie, groenblauwe dooradering en energie. Zij hebben elk, naast een provinciale uitvoering, ook uitvoering op gemeentelijk niveau nodig. Daarnaast is vooral de combinatie van deze uitdagingen belangrijk, ze mogen niet als losstaande elementen beschouwd worden.

Om het beleidskader te ondersteunen en een meer praktische toepassing te geven, werkt de provincie onderstaande beleidskeuzes verder uit in instrumenten en acties, onder meer:

- Inzetten op verweving in de kernen. Alle activiteiten die verweven kunnen worden, worden prioritair in de kern voorzien. Dit moet wel steeds in relatie met de omgeving en op maat van de kern.
 - Om het gedifferentieerd beleid voor de kernen vorm te geven, is in het beleidskader een kernentyping uitgewerkt met daaraan gekoppelde ontwikkelingsperspectieven, als aanzet en suggestie voor een verdere differentiatie en verfijning door gemeenten.
- In het beleidskader 'Verdichten en ontlichten van de ruimte' bekijkt de provincie Antwerpen hoe ze verdichting en ontlichting (de zogenaamde bouwshift op Vlaams niveau) kan realiseren of ondersteunen. Ze reikt een aantal instrumenten en methodieken aan om te komen tot zuinig ruimtegebruik in de bebouwde en in de open ruimte. Een belangrijk aspect daarbij is het bijkomend ruimtebeslag beperken en het stimuleren van de juiste functie op de juiste plaats. We streven naar een balans tussen

verdichten, ontharden en behoud van voldoende onverharde of groene oppervlakte. We stellen voor om onze (nieuwe) (hoog)dynamische functies te leiden naar locaties met een goede ligging, een multimodale bereikbaarheid, energiebesparingspotentieel en ruimtelijke kwaliteit.

Om het beleidskader te ondersteunen en een meer praktische toepassing te geven, werkt de provincie onderstaande beleidskeuzes verder uit in instrumenten en acties, onder meer:

- Opmaak van een klimaatreflex: ook ruimtelijke projecten dragen waar ze kunnen bij tot verbetering van het klimaat.
- Opmaken van een geïntegreerde aanpak voor agrarische herontwikkeling. Indien een herontwikkeling in functie van agrarisch gebruik niet mogelijk is omwille van financiële, economische of bedrijfstechnische redenen, onderzoeken we of deze sites een andere functie kunnen krijgen of beter gesloopt worden.
- Inzetten op een integrale benadering van steenwegen. We onderzoeken of er een algemene beleidslijn voor steenwegen kan opgemaakt worden en starten concrete projecten op met akkoord van betrokken gemeenten.
- Het gebruik van energielandschappen als tool om het provinciale energiebeleid uit te werken en gemeenten te begeleiden bij de energietransitie.

Behandeling advies van de Procoro

Tijdens het openbaar onderzoek werden diverse reacties bezorgd over het ontwerp Beleidsplan Ruimte:

- 59 tijdige adviezen (van 56 diverse gemeenteraden + departement Omgeving) en 2 laattijdige adviezen
- 86 tijdige bezwaren (colleges, intercommunales, particulieren, middenveldorganisaties, gemeentelijke adviesraden, ...) en 1 laattijdig bezwaar

De reacties waren inhoudelijk zeer divers en uiteenlopend. Voor een overzicht van de ingediende bezwaren en adviezen verwijzen we naar de bijlagen "Ontvangen adviezen en ontvangen bezwaren" en "advies van de procoro".

In de zitting van 26 juni 2023 behandelde de procoro de bezwaren en adviezen. De procoro brengt gunstig advies uit m.b.t. het Provinciaal Beleidsplan Ruimte Antwerpen en het bijhorende plan-MER.

De behandeling van de procoro voor de ontvangen bezwaren en adviezen en het voorstel van wijzigingen aan het ontwerp van Provinciaal Beleidsplan Ruimte Antwerpen, zijn te vinden in het gecoördineerd advies van de procoro (en de bijhorende bijlagen), die als bijlage bij dit provincieraadsbesluit worden gevoegd.

De provincieraad sluit zich deels aan bij de bespreking en behandeling door de procoro van de ontvangen bezwaren en adviezen. De provincieraad maakt zich de motivering van de procoro eigen behoudens wat betreft onderstaande punten:

- Beleidskader 'Levendige kernen':
 - o In hun advies stelt de procoro om in het Provinciaal Beleidsplan Ruimte Antwerpen geen verdere ontwikkelingsperspectieven en typering uit te werken voor 'kleine dorpskernen'. Het is aan de gemeente om dit verder uit te werken. De provincieraad beslist om ook de zin (op p. 51, 2e kolom, 2e paragraaf) "*In kleine dorpskernen zetten we niet verder in op groei. Dit beleid is op deze kernen dus ook minder van toepassing.*" weg te laten, naar analogie met het procoro-advies, aangezien ze hun relevantie verliezen.

- In bijlage 1 (p. 81-83) vraagt de procoro om de kernen van Puurs en Sint-Amands te clusteren. De provincieraad beslist omwille van het gebruiksgemak en de leesbaarheid van de tabel de dorps- en stadskernen per type op alfabetische volgorde te herschikken. De gevraagde aanpassing van de procoro om de kernen van Puurs en Sint-Amands te clusteren, vervalt omwille van deze aanpassing.
- In bijlage 2 'Uitwerking regionaal woonprogramma 2021-2030' vraagt de procoro om de herverdeling van de dorpskernen naar de stedelijke kernen en strategische dorpskernen te herbekijken, met inachtneming van de algemene uitgangspunten. De beslissing om het type 'kleine dorpskernen' in het Provinciaal Beleidsplan Ruimte niet langer op te nemen, heeft tot gevolg dat het regionaal woonprogramma herrekend en bijgevolg herverdeeld is. Het resultaat geeft een voordeel voor de dorpskernen t.o.v. het voorstel uit het ontwerp (+5% meer van de bijkomende huishoudens/woningen). Een verdere aanpassing van de verdeelsleutel is niet wenselijk omdat er ook gestreefd moet worden naar de algemene uitgangspunten om de grootste toename van de bijkomende huishoudens te voorzien in de stedelijke kernen en strategische dorpskernen.
- Naar aanleiding van de behandeling van bezwaren en adviezen stelt de procoro om in het Provinciaal Beleidsplan Ruimte Antwerpen geen verdere ontwikkelingsperspectieven en typering uit te werken voor 'kleine dorpskernen'. Het is aan de gemeente om dit verder uit te werken. Op p.102, 2^e kolom (stedelijke kernen) werd in het procoro-advies een verwijzing naar kleine dorpskernen over het hoofd gezien. Ook in volgende zin moet de verwijzing weggelaten worden: *"Net zoals bij de strategische dorpskernen is de woningopgave na herverdeling de som van hun eigen huishoudenstoename en een bijkomende opgave vanuit de (kleine) dorpskernen."* De provincieraad beslist om dit aan te passen, naar analogie met het procoro-advies.
- In het beleidskader 'Sterke netwerken: ruimte en mobiliteit':
 - Op p. 32 werd n.a.v. de bezwaren en adviezen door de procoro voorgesteld een alinea toe te voegen. Deze klopte inhoudelijk en grammaticaal niet helemaal. Daarom beslist de provincieraad om deze te herschrijven: *"Naast de vermelde diensten is het wenselijk de ruimte van de multimodale knoop zo in te richten dat het er aangenaam vertoeven is tijdens het overstappen op een andere modus: schaduw, groen, rustbanken, veilige overstapplaatsen, ..."* wordt gewijzigd in *"Naast het voorzien van vermelde diensten is het wenselijk het openbaar domein aan de ruimtelijke multimodale knoop zo in te richten dat het er aangenaam vertoeven is tijdens het overstappen op een andere modus: schaduw, groen, rustbanken, veilige overstapplaatsen, ..."*.
 - Op p. 43 werden naar aanleiding van diverse bezwaren en adviezen een aantal toevoegingen en wijzigingen door de procoro gevraagd: de 1^e actielijn werd toegevoegd en de 2^e actielijn uit het ontwerp herschreven tot de 2^e en 3^e actielijn. Hierdoor zit er in de 2^e actielijn: *'de provincie bepaalt welke ruimtelijk multimodale knopen, zowel voor goederen- als voor personenvervoer, van bovenlokaal niveau zijn (regionale en interregionale schaal)'* vooral herhaling. Inhoudelijk is alles behouden in de overige actielijnen. De provincieraad stelt voor om deze te schrappen.
 - Op p. 43 werden naar aanleiding van diverse bezwaren en adviezen een aantal toevoegingen en wijzigingen door de procoro gevraagd. Door het schrappen van de 2^e actielijn n.a.v. het procoro-advies verdwijnt de verduidelijking dat 'bovenlokaal' hier specifiek staat voor 'regionaal en interregionaal'. Er wordt beslist om deze toe te voegen in de actielijn. Daarom wordt *"zet als provincie in op de ruimtelijke inrichting van deze*

knopen op bovenlokaal niveau." vervangen door "zet als provincie in op de ruimtelijke inrichting van deze knopen op regionaal en interregionaal niveau."

- In het beleidskader 'Verdichten en ontlichten van de ruimte':
 - o De procoro stelt om op p. 52-53 de titel 'clusters nabij de kern' en de tekst eronder te vervangen door 'clusters in en nabij de woonkern'. Omdat in de beleidskaders altijd over (dorps- en stads)kernen wordt gesproken en niet over woonkernen beslist de provincieraad om ook hier het woord 'kern' te gebruiken. Op deze manier is het ook opgenomen in de begrippenlijst. Dit vraagt volgende aanpassingen:
 - Op p. 52, titel: Clusters *in en aan* de ~~woon~~kern
 - Op p. 52, 2^e kolom, 3^e paragraaf: "Daarom moeten er ook buiten het kernwinkelgebied plekken zijn waar detailhandel en de ontwikkeling ervan mogelijk is: op clusterlocaties die *in en aan* de ~~woon~~kern zijn gelegen."
 - Op p. 53, 1^e kolom, 2^e paragraaf: "Stationsomgevingen liggen vaak in gelijkaardige zones en bieden, uitgaand van knoop- en plaatswaarde, in een aantal gevallen een uitstekende basis om een cluster *in en aan* de ~~woon~~kern verder te ontwikkelen."
 - Op p. 53, 1^e kolom, 3^e paragraaf: "Winkellocaties *in en aan* de ~~woon~~kern mogen niet concurreren met het aanbod binnen het kernwinkelgebied."
 - Op p. 53, 2^e kolom, 1^e paragraaf: "Omdat het niet voor alle zaken opportuun of evident is om zich in of ~~heel nabij~~ *aan* een ~~woon~~kern te vestigen, moeten er ook vestigingskansen zijn in goed gelegen, perifere clusters."
 - o Naar aanleiding van de behandeling van de bezwaren en adviezen wijzigt de procoro de formulering '(detailhandels)clusters nabij de woonkern' in 'clusters in en aan de kern'. Op p. 50 bij het 2^e doel in de roze kader werd deze wijziging niet aangepast en vraagt de provincieraad om ook deze formulering aan te passen, naar analogie met het procoro-advies en voorgaande wijziging aan dat advies: "*Detailhandel die niet verweefbaar is, vestigt zich in clusters ~~nabij~~ *in en aan* de kern of op beperkte locaties langs steenwegen.*"

Onderdelen van gemeentelijke ruimtelijke structuurplannen (GRS'en) die niet langer geldig zijn

Context en gevolgen van de aanduidingen

De opmaak van een Provinciaal Beleidsplan Ruimte volgt een aantal wettelijk vastgelegde stappen (een procedure). In die procedure wordt de mogelijkheid voorzien om 'onderdelen van gemeentelijke beleidskaders of gemeentelijke ruimtelijke structuurplannen te omschrijven of aan te duiden die niet langer geldig zijn' (art. 2.1.8, §2, tweede lid VCRO; art. 215, §2, eerste lid decreet van 8 december 2017 houdende wijziging van diverse bepalingen inzake ruimtelijke ordening, milieu en omgeving en art. 30 uitvoeringsbesluit). Hierover moet voorafgaand een advies worden gevraagd aan de betrokken gemeenteraden.

Wat zijn de gevolgen van het aanduiden van onderdelen uit de GRS'en als niet meer geldig? Aangezien de onderdelen "niet meer geldig" worden verklaard, zullen deze onderdelen geen basis meer kunnen vormen voor de opmaak van een gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan. Gemeenten kunnen in dat geval ofwel een relevante passage uit de beleidskaders van het Provinciaal Beleidsplan Ruimte Antwerpen als basis/grond gebruiken voor de opmaak van een gemeentelijk RUP (art. 2.2.18§1, tweede lid VCRO) ofwel verder met andere, nog geldige onderdelen uit het GRS. Maakt de gemeente toch een gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan op basis van een niet meer geldig verklaard onderdeel, dan zou de deputatie het gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan op basis daarvan kunnen schorsen (art. 2.2.23, §2, 1°/1 VCRO).

Aanpak

Er werd voor gekozen om enkele thema's te selecteren die aanleiding geven tot strijdigheid tussen het gemeentelijk ruimtelijk structuurplan en het Provinciaal Beleidsplan Ruimte Antwerpen. De ambitie binnen deze thema's verschilt namelijk sterk van het beleid dat werd neergeschreven in het Ruimtelijk Structuurplan Provincie Antwerpen (RSPA). Het gaat om volgende onderwerpen:

- Bedrijvigheid
- Verweving in kernen
- Detailhandel
- Huishoudenstransitie

Niet elk onderdeel uit het GRS, dat aanleiding geeft tot strijdigheid, is aangeduid. Dit omwille van volgende redenen:

- Realisatie: Onderdelen van het GRS die reeds uitgevoerd zijn middels vergunningen of uitvoeringsplannen.
- Vervat in een planningsproces: Onderdelen van het GRS die aanleiding geven tot een planningsinitiatief waarvan er reeds minstens een startnota van ruimtelijk uitvoeringsplan bestaat en waarover de deputatie geen ongunstig advies heeft afgeleverd.
- Formulering: Onderdelen van het GRS die voorwaardelijk geformuleerd zijn, aangezien er niet van kan aangetoond worden dat zij ten allen tijde (kennelijk) onverenigbaar met het Provinciaal Beleidsplan Ruimte Antwerpen zijn.

Alle 70 gemeentelijke ruimtelijke structuurplannen werden gescreend op strijdigheden van de onderdelen met het nieuwe Provinciaal Beleidsplan Ruimte. Op deze manier is het voor de gemeenten duidelijk welke onderdelen onverenigbaar zijn met de provinciale beleidskaders uit het PBRA. De betrokken gemeenteraden werden hierover vervolgens aangeschreven.

Behandeling adviesronde en definitieve aanduiding onderdelen uit GRS'en die niet langer geldig zijn

Tijdens deze adviesronde voor de gemeenteraden, die parallel liep met het openbaar onderzoek over het ontwerp Provinciaal Beleidsplan Ruimte Antwerpen, ontvingen we 56 adviezen van de gemeenten (53 diverse gemeenteraden) en 1 laattijdig advies op de nota over hun gemeentelijk ruimtelijk structuurplan.

De behandeling van deze adviezen werd opgenomen in het document '*Motiveringstabel van de adviezen over het voorstel van 'onderdelen uit de GRS'en die niet langer geldig zijn'*' en maakt via een bijlage integraal deel uit van dit provincieraadsbesluit.

Het resultaat dat voorligt is dat in 59 gemeentelijke ruimtelijke structuurplannen één of meerdere onderdelen aangeduid worden die niet langer geldig zijn. Omwille van herhalingen in de GRS'en komen vergelijkbare passages op verschillende plaatsen voor.

Voor de volledige, uitgebreide en individuele motivering van de niet meer geldig verklaring van de respectievelijke onderdelen uit de betrokken GRS'en wordt verwezen naar het document '*Onderdelen uit de GRS'en die niet langer geldig zijn'*' hetgeen via een bijlage integraal onderdeel vormt van dit provincieraadsbesluit.

Plan-MER

Parallel aan de opmaak van het Provinciaal Beleidsplan Ruimte Antwerpen werd het plan-MER (milieueffectrapport) opgemaakt.

Op 20 december 2019 werd een kennisgevingsdossier overgemaakt aan het team Milieueffectrapportage van het departement Omgeving van de Vlaamse overheid (kortweg team MER), hetwelk op 9 januari 2020 volledig verklaard werd. De kennisgevingsnota werd ter inzage gelegd van 3 februari 2020 tot en met 1 mei 2020. Door het team MER werd op 31 augustus 2020 een richtlijnnota opgemaakt op basis waarvan een plan-MER werd opgesteld. Dit dossier werd vervolgens ter inzage gelegd van het publiek van 16 december 2022 tot en met 15 maart 2023. De adviesinstanties werden opnieuw bevroegd.

Het DABM (decreet algemene bepalingen milieubeleid) stelt dat het plan-MER definitief moet goedgekeurd worden door de Vlaamse administratie uiterlijk voor de definitieve vaststelling van het Beleidsplan Ruimte (art. 4.2.11§4 DABM).

Op 3 augustus 2023 werd het definitief plan-MER bezorgd aan het team MER. Op 20 september 2023 ontvingen we de beslissing van de team MER d.d. 20/09/2023 waarbij het plan-MER werd goedgekeurd.

Ingevolge art. 4.1.7 DABM werd rekening gehouden met het MER-rapport. Het plan-MER bevat een synthese en een overzicht van de voornaamste aanbevelingen.

Het DABM, art. 4.2.11§7 bepaalt ook dat bij vaststelling van het plan een milieuverklaring wordt opgesteld die samenvat:

- Hoe de milieuoverwegingen in het plan of programma zijn geïntegreerd;
- hoe rekening is gehouden met het goedgekeurde plan-MER en de gegeven opmerkingen, adviezen en het resultaat van de grens- of gewestoverschrijdende raadpleging;
- de redenen waarom is gekozen voor het plan zoals het is aangenomen, in het licht van de andere redelijke alternatieven die zijn behandeld.

Deze milieuverklaring wordt als bijlage bij dit provincieraadsbesluit toegevoegd.

Bijdrage aan de Duurzame Ontwikkelingsdoelstellingen (SDG's)

SDG 11. Duurzame steden en gemeenschappen

SDG 7. Betaalbare en duurzame energie

SDG 9. Industrie, innovatie en infrastructuur

SDG 13. Klimaatactie

SDG 15. Leven op het land

4. Procedurele vormvereisten

De deputatie keurde dit verslag goed in zitting van 28 september 2023.

Artikel 2.1.8, §2, vierde lid VCRO bepaalt dat de Vlaamse Regering de nadere regels voor de opmaak en de vaststelling van een provinciaal beleidsplan ruimte bepaalt.

Artikel 29 van het uitvoeringsbesluit bepaalt dat de provincieraad het Provinciaal Beleidsplan Ruimte definitief moet vaststellen binnen een termijn van 150 dagen, dan wel 210 dagen (termijnverlenging) na het einde van het openbaar onderzoek.

Het uitvoeringsbesluit verduidelijkt dat de vaststellingstermijnen voor ruimtelijke beleidsplannen termijnen van orde zijn. Een termijn van orde houdt wel in dat een termijnoverschrijding binnen redelijke perken moet blijven en een reden moet hebben (bijv. aantal reacties in een openbaar onderzoek en de verwerkingstijd die nodig is voor aanpassingen).

In casu wordt de vaststellingstermijn door de provincieraad zeer beperkt overschreden (15 dagen). Hiervoor liggen aanvaardbare redenen voor, namelijk de complexiteit en hoeveelheid aan ingediende reacties en adviezen; het belang om de ingediende reacties en adviezen inhoudelijk terdege en zorgvuldig te behandelen en te verwerken; de complexiteit van de samenhang met het ontwerp plan-MER en de voorgestelde 'aanduidingen' in de GRS'en. Daarenboven moet het goedkeuringsbesluit over het plan-MER klaar zijn, vooraleer het Provinciaal Beleidsplan Ruimte Antwerpen voor definitieve vaststelling kan voorgelegd worden. Dit goedkeuringsbesluit wordt opgemaakt door het team MER. Er moest aldus gewacht worden op deze beslissing, waardoor het niet mogelijk was om de voorgaande provincieraad (binnen de 210 dagen) te halen.

BESLUIT:

Artikel 1:

Het Provinciaal Beleidsplan Ruimte Antwerpen, bestaande uit een strategische visie en drie beleidskaders 'Sterke netwerken: ruimte en mobiliteit', 'Levendige kernen' en 'Verdichten en ontlichten van de ruimte', wordt definitief vastgesteld.

Artikel 2:

Het definitief vastgestelde Provinciaal Beleidsplan Ruimte Antwerpen wordt per beveiligde zending bezorgd aan de Vlaamse regering.

Artikel 3:

De provincieraad duidt de voorgestelde onderdelen van gemeentelijke ruimtelijke structuurplannen aan die 'niet meer geldig' zijn, zoals in bijlage gevoegd bij deze provincieraadsbeslissing met de titel 'Onderdelen uit de GRS'en die niet langer geldig zijn'.

Bijlagen:

Analoog:

- Provinciaal Beleidsplan Ruimte Antwerpen, bestaande uit:

- o Strategische visie
- o Beleidskader 'Sterke netwerken: ruimte en mobiliteit'
- o Beleidskader 'Levendige kernen'
- o Beleidskader 'Verdichten en ontlichten van de ruimte'
- Onderdelen uit de GRS'en die niet langer geldig zijn

Digitaal:

Bijlagen te ondertekenen door de voorzitter van de provincieraad en de griffier:

- Provinciaal Beleidsplan Ruimte Antwerpen, bestaande uit:
 - o Strategische visie
 - o Beleidskader 'Sterke netwerken: ruimte en mobiliteit'
 - o Beleidskader 'Levendige kernen'
 - o Beleidskader 'Verdichten en ontlichten van de ruimte'
- Onderdelen uit de GRS'en die niet langer geldig zijn

Overige bijlagen:

- Beslissing van team MER met betrekking tot het plan-MER
- Ontvangen adviezen n.a.v. het openbaar onderzoek
- Ontvangen bezwaren n.a.v. het openbaar onderzoek
- Advies van de procoro d.d. 26 juni 2023
- Motiveringstabel van de adviezen over het voorstel van 'onderdelen uit de GRS'en die niet langer geldig zijn'
- Milieuverklaring, conform art. 4.2.11§7 van het DABM
- Plan-MER en niet-technische samenvatting
- Deputatiebesluit termijnverlenging d.d. 20/04/2023